

ספר

השמחה

ליקטים יקרים ונעימים - דיבורים
קדושים ונפלאים - מדבש מתוקים -
מלהיבים ומרגינים להחיות לבבות
חלושות ונרדמות, מעניני השמחה,
הרינה, וההתחזקות, ובו יבוא דרכים
נפלאים ועצות מעשיות להשגת וקנית

השמחה

נלקט ונמדר בדיוק תמים
מפי"ק ירושלים תרמ"א

שנת פתחת שקי ותאורני שמחה לפ"ק

התשס"ה

לה' הפרו תורתך וכו'. וכל מה שכתבתי הם כללים גדולים ונחמדים
מפז רב כל דבר ודבר הוא כלל גדול. (שס)

פט

ב' עצות לשמחה

בענין הכנעה עם שמחה אמר ב' עצות. א' להתבונן בגדלות השם
יתברך שהוא בורא שמים ומביט על מצעדיו יבא לידי הכנעה,
ומתוך גדולתו יבוא לחשוב איך הוא אוהב עמו ישראל, כמ"ש בזהר
אילן ידעין ישראל רחמנותא דרחים קוב"ה הוי שאנין וכו' ועל ידי זה
בא לידי שמחה וכו'. הב' שיחשוב שעיקר העבודה להיות שפל רוח
בפני כל האדם דוקא, ולדבר בנחת לפני כל אדם בכל עת, כמ"ש
באגרות הרמב"ן, וכשמביט על עצמו האריך הוא רחוק מזה יבנע מאד,
ויחזור לחשוב אם הוא עב"פ באיזה פעם שפל אצל עצמו בפני איזה
אדם, הוא גם כן יקר מאד אצל השי"ת, ובוה יבוא לידי שמחה שזכה
בכל זה. (הנהגות צדיקים - ר' פנחס מקוריץ)

צ

ויגבה לבו בדרכי ה'

אמונם מי שמתנאה בלבו משמח לבו עליו על מעשיו הטובים אשר
קדם ועושה תמיד בכל יום, לא שיתנאה בעבורם על בני
אדם, אלא שמתנאה בנפשו ושמח לבו עליו על שפקח לו האל עיני
לבו והאיר עיני שכלו לבחור בדרך החיים והטוב. דבר זה איננו
מזיק לענוה ולנמיכות ולשפלות הרוח כלל, אבל בדרך הזה מסקל
מלפניו הגאות הרע, ומוסיף חיל ואומץ בדרכי האל, וכן מצינו
ביהושפט מלך יהודה ששמח בלבו וזחה לבו עליו, מפני שהלך
בדרכי ה' כענין שנאמר בו (דברי הימים ב י"ז ה') ויגבה לבו בדרכי
ה'. (מעלות המדות סוף מדת הענוה)

מאור עינים ישמח לב - מאור עינים בתורה ישמח לב ששואלין ממנו
דבר ויודע מה להשיב. ולפי פשוטו כמשמעו דבר שהוא תאוה למראות
עינים, משמח הלב ומצחצח תונת הלב כגון כן ירק ונהרות המושכים.
(רש"י משלי טו ל)

צא

לא ידאג דאגת המחר

ירבו עצבותם אחר מהרו (תהילים ט"ז, ד) האדם יכול לקנות מדת
השמחה רק על ידי שאינו דואג דאגת מחר, מאין אקח ומאין
יהיה לי למחר ולמחרתיים, אלא אדרבה, תודה לאל שאני בריא וחי
ויש לי עכשיו די פרנסתי ודי צרכי אם כן מה חסר לי, ועל כן הוא
תמיד שמח, מה שאין כן האדם שדואג תמיד את דאגת המחר שרוי
תמיד בדאגה ובעצבות, דאמנם שעכשיו טוב לי, אבל איני יודע מה
יביא המחר עמו.

ולזה אומר דוד המלך: "ירבו עצבותם" מגין להם את רב העצבות?
כי "אחר מהרו" מפני שהם ממהרים את האחר, ואינם שמים
אל ליבם לחיות בשמחה עם ההוה. (נר ישראל - ריז"ן)

צב

בחשבו בשם הוי"ה הק' מאירה ושמחה הנשמה בצחצוח נפלא
המשפיע גם לגוף

מי שירצה לשמח את נפשו יתבודד מקצת היום לחשוב בגדולת
אותיות יו"ד כמו שבארנו בשער הקדושה פרק ה'. וראיה לזה
מה שאמר דוד המלך ע"ה (שם מ ט) שויתי ה' לנגדי תמיד, לכן שמח
לבי ויגל כבודי, וכבודי הוא הנשמה, ומפני שהנשמה אצילותה משם
יו"ד כאומרו (דברים טז א) בנים אתם לה' אלהיכם, לכן בחושבו בשם
יו"ד הנשמה מאירה ומתצחצחת בצחצוח נפלא והיא שמחה ומכח
ההארה ההיא יש בה כח לתת התנוצצות אפילו לבשר באופן שאף